

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 01 » 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЗИЧНО-ТЕАТРАЛЬНІ СТУДІЇ:
СЦЕНІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: другого (магістерського)
освітньо-професійної програми: 025.00.02 «Сольний спів»

Київ – 2023

Розробники: Сохань Максим Олександрович, викладач кафедри академічного та естрадного вокалу; Касянчук Марія Сергіївна, викладач кафедри академічного та естрадного вокалу.

Викладач: Сохань Максим Олександрович, викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

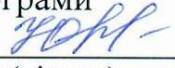
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 28.08.2023 року № 9

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
(керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів

___ . ___ . 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) Юлія МЕРЕЖКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 2023 р.

Заступник директора Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

на 20 ___ / 20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » ___ 20 ___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20 ___ / 20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » ___ 20 ___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20 ___ / 20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » ___ 20 ___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20 ___ / 20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » ___ 20 ___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>2/60</i>	
Курс	<i>1</i>	
Семестр	<i>1</i>	<i>2</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>3</i>	<i>-</i>
Обсяг кредитів	<i>1</i>	<i>1</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>30</i>	<i>30</i>
Аудиторні	<i>16</i>	<i>16</i>
Модульний контроль	<i>2</i>	<i>2</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>12</i>	<i>12</i>
Форма семестрового контролю	<i>-</i>	<i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна «Музично-театральні студії: Сценічна майстерність» входить до курсу обов'язкових дисциплін.

Зміст курсу обумовлений сучасними розробками проблем сценічної майстерності, теорією творчої діяльності, роботами в галузі мистецтвознавства і музично-театральної практики.

Мета курсу – формування системи практичних вмінь і навичок володіння сценічною культурою, засвоєння елементів виконавського мистецтва, удосконалення культури мови майбутнього артиста, створення музично-сценічного образу і підготовки концертних програм.

Завдання курсу:

- опанування знань і умінь, необхідних для роботи у театралізованих заходах, шоу-програмах, концертах;
- формування досвіду емоційного і свідомого ставлення до слова як головного засобу сценічної дії;
- оволодіння досвідом творчої діяльності в галузі сценічної майстерності видатних митців вокального мистецтва ХХ-ХХІ ст.
- набуття навичок сценічного мистецтва.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-2 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК-3 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК-4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-5 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК-6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК-7 Здатність до міжособистісної взаємодії;

ЗК-9 Здатність працювати автономно;

Фахові (спеціальні):

СК-1 Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції;

СК-2 Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні естетичними ідеями конкретного історичного періоду;

СК-3 Здатність розробляти і реалізовувати творчі проєкти по інтерпретації, створенню продуктів музично-виконавської творчості;

СК-4 Здатність інтерпретувати художні образи у вокально-виконавській та музично-педагогічній діяльності;

СК-5 Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації;

СК-7 Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету;

СК-8 Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свою художню інтерпретацію під час публічного виступу.

3. Результати навчання за дисципліною

РН-1 Володіти професійними навичками вокально-виконавської, творчої та музичної педагогічної діяльності;

РН-3 Визначати стилеві і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві;

РН-4 Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків;

РН-5 Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію;

РН-6 Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій;

РН-7 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- видатних митців сценічного мистецтва;
- особливості роботи на сцені;
- шляхи творчого самовираження актора;
- правила підготовки концертних програм;
- власні індивідуальні недоліки і шляхи їх усунення.

вміти:

- показ музично-сценічного уривка;
- створити на сцені музично-сценічний образ;
- продемонструвати концертний номер;
- дотримуватись вимог сценічної поведінки;
- користуватись вправами для розвитку індивідуальної особистості;
- застосовувати на практиці отримані знання з сценічної та акторської майстерності;
- користуватися спеціальною літературою;
- здійснити аналіз власного виконання вправ і результатів самостійної роботи.

За умови карантину навчання відбуватиметься в на платформі Google meet, Hangouts та ін.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторні					Самостійна	Семестровий контроль
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль		
Змістовий модуль 1. Естрадні форми мистецтва								
Тема 1. Види концертів	14			8			6	
Тема 2. Великі музичні форми	14			8			6	
Модульний контроль.	2					2		
Семестровий контроль	-							
Разом	30			16		2	12	
Змістовий модуль 2. Пошук виконавської манери								
Тема 3. Сучасні види театрального та естрадного мистецтва	14			8			6	
Тема 4. Пошук індивідуальної манери артиста	14			8			6	
Модульний контроль	2					2		
Семестровий контроль	-							
Разом	30			16		2	12	
Разом	60			32		4	24	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Естрадні форми мистецтва

Тема 1. Види концертів

Види концертів (тематичний концерт, академічний, концерт-рев'ю, шоу-програма, гала концерт, концерт шантан. Специфіка роботи в Естрадному і Академічному концерті. Принципи створення сценарію тематичної події. Етапи формування концерту. Робота над естрадним номером як основою збірного концерту.

Тема 2. Великі музичні форми

Опера її складові і етапи постановки на сценічному майданчику. Мюзикл і Рок опера головні відмінності. Циркове шоу. Характеристика дійових осіб. Амплуа. Протагоніст.

Система образів художнього твору у становленні образу виконавця різножанрової пісні. Образи дійових осіб у залежності від виконуваних ними художніх функцій і місця, яке вони займають у загальній картині зображуваного, а також родових ознак твору (образи осіб, що виступають у творі як об'єкти розповіді (герої, про яких розповідають) – персонале; образи осіб, що виступають у творі як суб'єкти розповіді (герої, які розповідають) – оповідач; образи осіб, що виступають у творі як суб'єкти розповіді й водночас як її об'єкти (герої, що є учасниками тих подій, про які вони розповідають) – розповідач).

Відтворення образів Медея, Креонт, Маруся Чурай, Тарас Бульба, Катерина, Петро Безродний, Маргарита, Андрій Болконський, Гамлет, Джульєтта, Лорд Воландеморт, Белатріса Лейстрендж тощо.

Змістовий модуль 2. Пошук виконавської манери

Тема 3. Сучасні види театрального та естрадного мистецтва

Сучасні види театрального мистецтва, специфіка роботи у перформансі. Головні засади і характеристики Хепінігу. Що таке форма Флешмоб і його відмінності від Смартмоба. Основні принципи роботи артиста вокаліста у

перформансі. Техніка або танок «буто» у знаходженні єства. Єдність внутрішнього та зовнішнього.

Тема 4. Пошук індивідуальної манери артиста

Прийоми статурності і фіксації в театральних формах. Видатні режисери про використання пози і жесту в будь-якому театрі

Особливості пози і жесту в хореографічному Леся Курбаса, зокрема – балеті.

Характер жесту: комічний, трагічний. Режисерл, його репетиції на проведення вправ для практичного засвоєння психологічного жесту.

Вправи на знаходження психологічного жесту у таких діях: відкривати, закривати, брати, ламати та інше.

Вправи на фантастичний психологічний жест. Вправи на використання жесту при загостренні дії.

П'ять випадків використання психологічного жесту у практичній роботі актора:

- для засвоєння образу ролі в цілому;
- для окремих моментів ролі;
- для окремих сцен вистави;
- для засвоєння партитури атмосфери;
- у роботі над текстом ролі.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	8	8	8	8
Робота на семінарському занятті	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	80	80	80	80
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-
Разом		-	123	-	123
Максимальна кількість балів: $123 + 123 = 246$ Розрахунок коефіцієнта: 246					

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Зміст завдання	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1.		
1.	Розробити форму тренажу з артикуляційної гімнастики та дикції за школою Голубничого та надіслати письмову відповідь на корпоративний акаунт викладача, перевіривши доступ до файлу.	1. своєчасність та якість виконання (1 б.); 2. повна та деталізована відповідь у розкритті питання в повному обсязі (4 б.).
2.	Записати відеофайл виконання монологу з класичної п'єси та надіслати на корпоративний акаунт викладача, перевіривши доступ до файлу.	1. унікальність підбору драматичного матеріалу (2 б); 2. техніка виконання (3 б.).
Змістовий модуль 2.		
3.	Написати сценарний план хепінінгу та надіслати письмову відповідь на корпоративний акаунт викладача, перевіривши доступ до файлу.	2. своєчасність та якість виконання (1 б.); 3. повна та деталізована відповідь у розкритті питання в повному обсязі (4 б.).
4.	Записати відеофайл етюду на зерно образу та надіслати на корпоративний акаунт викладача, перевіривши доступ до файлу.	1. акторська техніка виконання (3 б.); 2. емоційність та образність виконання (2 б.).

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№	Модульна контрольна робота	Критерії оцінювання		Бали
1.	усне завдання (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо)	своєчасність виконання завдання	1	5
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		Ініціативність	1	
3.	письмове завдання (ідейно-тематичний аналіз, дійовий аналіз художнього твору)			5
4.	1-ше практичне завдання (демонстрація, показ, вправа, тощо)			5
5.	2-ге практичне завдання (демонстрація, показ, вправа, тощо)			5
6.	3-тє практичне завдання (демонстрація, показ, вправа, тощо)			5
Максимальна кількість балів				25

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік – 10 семестр

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Що таке збірний концерт і його особливості?
2. Перформанс і хепінінг їх суттєві відмінності?
3. Академічний концерт і його види?
4. Флешмоб і принципи організації?
5. Як побудувати сценарний план шоу програми?
6. Система Антуан Арто, її головні принципи?
7. Що таке психологічний жест?
8. Де використовується танець Боте?
9. Назвати 12 ступенів системи Івани Чаббак.
10. Назвати три найвідоміші рок-опери та мюзікла.

6.5 Шкала відповідності оцінок.

	Оцінка у балах	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
A	90 - 100	Відмінно – відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу, з можливими незначними помилками. Глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент легко орієнтується, володіє понятійним апаратом, Здатний пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження.
B	82 - 89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок. За повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки).
C	75 -81	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок. Засвоєний навчальний матеріал, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце суттєві помилки.
D	67 - 74	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю недоліків. Зазнання і розуміння основних положень навчального матеріалу, при цьому студент допускає неточності у визначенні понять та при використанні знань для вирішення практичних завдань, не вміє доказово обґрунтовувати свої судження.
E	60 - 66	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань. Не повне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії.
FX	35 - 59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання. Студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
F	1 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

**7. Навчально-методична карта дисципліни
«Музично-театральні студії: Сценічна майстерність».**

Модулі	Змістовний модуль I		Змістовний модуль II	
Назва модуля	Естрадні форми мистецтва		Пошук виконавської манери.	
Кількість балів за модуль	123		123	
Практичні 32 години	16 годин		16 годин	
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Тема 1. Види концертів	Тема 2. Великі музичні форми	Тема 3. Сучасні види театрального та естрадного мистецтва	Тема 4. Пошук індивідуальної манери артиста
	10+1*4=44	10+1*4=44	10+1*4=44	10+1*4=44
Самостійна робота 5 балів за одиницю	5	5	5	5
Модульна контрольна робота	Модульна контрольна робота 25 балів			
Усього	246 Коефіцієнт: 2,46			

8. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Гладишева, А. О. (2007). Сценічна мова: Дикційна та орфоепічна нормативність [Текст] : навч. посібник для використання в навчально-виховному процесі вищих навч. закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації / А.О. Гладишева ; М-во культури і туризму України; Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення. – 2-ге вид., доп. - К. : [б. и.]. - 266 с. - ISBN 987-966-9607-13-4
2. Грицан Н.В (2020) Техніка сценічного мовлення. [Посібник]
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3612/1/%D0%A2%D0%95%D0%A5%D0%9D%D0%86%D0%9A%D0%90-%D0%A1%D0%A6%D0%95%D0%9D%D0%86%D0%A7%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%9E-%D0%9C%D0%9E%D0%92%D0%9B%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf>
3. Горянська І. П. (2009). Основи сценічної мови : навч.-метод. посіб. Ніжин : Лисенко М.М., 75 с.
4. Кабула О. В. (1999). Віршована форма в сценічній мові : Навч.посіб. Харків: Харк. держ. акад. культури. 78 с.
5. Наконечна О. В. (2010). Основи сценічного мовлення : навч. посіб. Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. Одеса: Астропринт.133 с.
6. Плотницька І.М., Левченко О. П., Кудрявцева З. Ф., Ковальова Т. В., Бобер О. А., Єгорова Т. Д., Малик Ю. І. (2011) Ораторське мистецтво [Посібник]
http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Biblioteka_Magistra/f3e7888f-ebb4-4698-a3cd-10840df8d3a2.pdf
7. Сценічний рух як складова професійної підготовки студентів спеціальності акторська майстерність / Бусол А. В., Бусол В. А., Кроншталь Г. С., Цибульський М. Г. (2014).

<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/168/1/Busol%20A.%2C%20Busol%20V.%2C%20Kronshtal%27%20H.%2C%20Tsybul%27s%27kyu%20M..pdf>

8. Стихун Н. В. (2018). Сценічна мова: техніка й культура мовлення [Текст] : навч.-метод. посіб. для студентів спец. 026 «Сценічне мистецтво» / Н. В. Стихун ; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, Худож.-пед. ф-т, Каф. театр. режисури. Рівне : О. Зень. 287 с.
9. Стихун Л.П. (2006). Сценічна мова: техніка та художнє читання. Навч. посібник. Рівне: РДГУ.
10. Черкашин Р. Художнє слово на сцені. [Текст] Навч. посібник для інститутів театр. мистецтва, інст.мистецтв, інст. культури, театр. училищ / Р.О.Черкашин. –К.: Вища школа, 1989.- 326с.

Додаткова

1. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура : навч. посібник / М. В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.
2. Сучасний театр
https://nlu.org.ua/storage/files/Infocentr/Tematich_ogliadi/2020/Teatr.pdf
3. Сучасний український театр
https://www.academia.edu/17963152/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%82%D0%B5%D0%B0%D1%82%D1%80
4. Методичні рекомендації «Організація масових і театралізованих свят»
<http://www.zomc.org.ua/vidannya/item/1557-metodychni-rekomendatsii-orhanizatsiia-masovykh-i-teatralizovanykh-sviat>
5. Масові видовища: традиції і сучасність:
http://4ua.co.ua/culture/vb3bc68b4d43a89521316d37_2.html
7. Прийоми акторської майстерності та імпровізаційні вправи на заняттях ізсценічного руху як одна з умов самореалізації учнів вокально-хорового відділення: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435